

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Черговими Загальними зборами
ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
“ТИ ПОТРІБЕН УКРАЇНІ”
Протоколом № 06/01/2026
від 06.01.2026 року

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС
ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ "ТИ ПОТРІБЕН УКРАЇНІ"
(код ЄДРПОУ - 40112590)

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Етичний кодекс розроблений відповідно до Конституції України, Цивільного кодексу України, Закону України «Про громадські об'єднання» від 22 березня 2012 року № 4572-VI (надалі – ЗУ №4572), іншого чинного законодавства України з метою визначення моральних орієнтирів діяльності Організації, консолідування роботи членів Організації, підвищення іміджу і авторитету Організації, сприяння подальшому розвитку Організації.

1.2. Етичний кодекс є обов'язковим до виконання на всіх етапах провадження статутної діяльності Організації, зокрема у частині:

- забезпечення доброчесності, прозорості, відкритості та підзвітності;
- дотримання норм чинного законодавства України;
- відповідального використання ресурсів та підтримки ділової репутації Організації;
- взаємоповаги, рівного ставлення та недискримінації в будь-яких процесах діяльності Організації.

1.3. Етичний кодекс базується на принципах **побудови стосунків у межах Організації, зокрема:**

- відданість місії, цілям та задачам Організації;
- демократичний метод ухвалення рішень;
- ефективне використання наявних трудових, матеріальних та фінансових ресурсів;
- ініціатива, творчі методи роботи, командний дух та взаємодопомога;
- прагнення до покращення професійних навичок працівників;
- вирішення спірних питань шляхом загальної дискусії;
- захист від грубого ставлення;
- толерантність як до думки, вірування та переконань, так і до особливостей характеру;
- піклування про кожного, увага до його особистих проблем, неформальне спілкування за межами робочого часу або офіційних заходів;
- загальноприйняті моральні і етичні цінності і стандарти, які напрацьовані людством і українським суспільством;
- рівність у виборі ідеологічних, релігійних та інших переконань, кожне з яких не може бути домінуючим в Організації;
- відповідальне ставлення до конфіденційної інформації про бенефіціарів;
- дбайливе ставлення до майна Організації;
- прозорість та підзвітність діяльності;
- нульова толерантність до шахрайства та до будь-яких проявів сексуальної експлуатації, наруги, домагань;
- заборона зберігання будь-якої зброї (вогнепальної, пневматичної, травматичної тощо) у приміщеннях, що використовуються Організацією;
- екологічна відповідальність;
- дотримання гендерної рівності та інклюзивності;
- повага до культурного різноманіття;
- політична нейтральність.

1.4. Завданнями Етичного кодексу є:

- сприяння досягненню Організації мети та її статутних завдань;
- реалізації та захист прав та інтересів членів Організації;
- формування взаємної поваги до індивідуальності кожного;
- забезпечення ефективного і свідомого виконання кожним членом Організації своїх обов'язків;
- формування у членів Організації етичних і ділових норм поведінки;
- виховання у членів Організації взаємної поваги, чесності, об'єктивної оцінки вчинків;
- формування принципової позиції у прийнятті членами відповідних рішень;
- забезпечення згуртованості членів Організації;
- формування активної позиції членів Організації при реалізації їх інтересів.

1.5. Донори, грантодавці та інші партнери, які надають підтримку Організації у сфері її діяльності, мають право в рамках відповідних договорів або грантових угод передбачати додаткові вимоги щодо забезпечення належного рівня етичної поведінки, доброчесності та дотримання професійних стандартів.

У разі якщо зазначені вимоги виходять за межі або деталізують положення цього Етичного кодексу, вони застосовуються пріоритетно у межах відповідних програм чи проєктів, фінансованих такими донорами, за умови їх відповідності чинному законодавству України та Статуту Організації.

1.6. Положення Етичного кодексу **враховуються** при встановленні співробітництва та правовідносин іншими юридичними та фізичними особами, а також органами державної влади.

1.7. Партнерські чи договірні відносини допускаються лише у тому разі, коли такі взаємодії:

- **сприяють реалізації суспільно корисної місії Організації**, не відхиляючи її діяльність від задекларованих цілей;
- **не створюють ризику прихованого впливу**, тиску або залежності Організації від будь-якого приватного суб'єкта;
- **не ставлять під сумнів неупередженість та доброчесність** працівників, членів, волонтерів та інших задіяних осіб;
- **не мають ознак політичної, комерційної чи іншої вигоди**, що суперечить цінностям Організації або може сприйматися як спроба використати Організацію у приватних інтересах.

1.8. Цей Етичний кодекс набуває чинності з моменту його затвердження рішенням Загальних зборів Організації відповідно до **п. 5.2.14. Статуту Організації** та діє безстроково, якщо інше не передбачено окремим рішенням Загальних зборів.

Пункти цього Етичного кодексу, що суперечать чинному законодавству України, є недійсними. Недійсність окремих положень не впливає на чинність Етичного кодексу загалом.

1.9. Повноваження тлумачення положень до цього Етичного кодексу належить Загальним зборам Організації. Етичний кодекс тлумачиться відповідно до **чинного законодавства України**, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України (у межах їх пріоритетної сили над національними нормативними актами відповідно до **ст. 9 Конституції України**).

Усі особи, що зобов'язуються виконувати Етичного кодексу, мають право надавати рекомендації та пропозиції щодо змін та удосконалення положень цього Етичного кодексу, які розглядаються та затверджуються Загальними зборами Організації.

1.10. У разі прогалин або неоднозначностей Кодексу задіяні особи керуються принципами цього Кодексу та мінімізації шкоди для бенефіціарів, благодійників, донорів і репутації Організації.

1.10.1. Якщо дія формально не заборонена Кодексом, але **може створити обґрунтований репутаційний ризик**, задіяна особа зобов'язана утриматися від такої дії або попередньо погодити її з Головою Організації.

РОЗДІЛ 2. РІВНІ, СУБ'ЄКТИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ЕТИЧНОГО КОДЕКСУ

2.1. Дія Етичного кодексу поширюється на два рівні:

2.1.1. Внутрішній рівень — обов'язковий для осіб, які мають сталі або формальні правові відносини з Організацією, а саме:

- а) членів Організації;
- б) членів органів управління (одноосібних та колегіальних), зокрема:
 - Голову Організації;
 - інших членів органів управління у разі їх наявності.
- в) працівників Організації — незалежно від форми трудових відносин (основна зайнятість, сумісництво, дистанційна робота тощо);
- г) волонтерів, залучених до виконання статутних завдань Організації.

2.1.2. Зовнішній рівень — поширюється на осіб, які взаємодіють з Організацією, але не є її членами чи працівниками, а саме:

- а) Благодійників;
- б) Контрагентів — юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців, осіб, що здійснюють незалежну професійну діяльність або фізичних осіб, що залучені за цивільно-правовими договорами на надання послуг, виконання робіт або постачання товарів;

2.1.3. Для спрощеного позначення у межах цього Кодексу всі особи, визначені у пунктах 2.1.1 та 2.1.2, іменуються “задіяними особами Організації” або просто “задіяними особами”.

2.2. Контроль за виконанням Етичного кодексу, збирання інформації про дотримання Етичного кодексу членами Організації, ефективне виконання останніми статутних завдань Організації покладається на Загальні збори та Голову Організації.

2.2.1. Голова Організації:

- а) відповідає за впровадження, моніторинг та функціонування системи етичних стандартів і запобігання порушень Етичного кодексу;
- б) організовує інформування та навчання задіяних осіб з питань етики;

- в) забезпечує розгляд повідомлень про можливі порушення цього Кодексу, у разі потреби ініціює внутрішнє розслідування;
- г) вносить на розгляд Загальних зборів пропозиції щодо внесення змін до Кодексу;
- д) має право на публічне роз'яснення позиції Організації у випадку поширення недостовірної інформації або спірних ситуацій

2.2.2. Загальні збори Організації:

- а) затверджують, змінюють або скасовують цей Кодекс;
- б) можуть доручати Голові Організації ініціювати перевірку фактів порушення Кодексу;
- в) визначають порядок реагування на порушення Кодексу (усні зауваження, письмове попередження, припинення співпраці, виключення з Організації тощо).

2.3. Ознайомлення із Кодексом або його оновленою редакцією здійснюється до моменту початку взаємодії з Організацією, зокрема:

- для волонтерів — до початку виконання завдань;
- для працівників — до початку виконання трудових обов'язків;
- для членів — до початку реалізації прав та обов'язків члена Організації;
- для членів органів управління осіб — до початку виконання повноважень;
- для контрагентів — до укладення договору.

2.4. Ознайомлення може здійснюватися одним або декількома із таких способів:

- розміщення Етичного кодексу на офіційному веб-сайті Організації;
- надсилання електронною поштою зі зазначенням дати набрання чинності;
- проведення інформаційних сесій або тренінгів;
- включення положень Кодексу до договорів, меморандумів або заяв;
- надання друкованих примірників за запитом за рахунок зацікавлених осіб;
- в інший спосіб, визначений з урахуванням чинного законодавства України.

2.4.1. У разі змін до Кодексу — Голова Організації визначає строк та форму доведення оновленої інформації до всіх задіяних осіб.

2.5. Зміни до Етичного кодексу можуть **ініціюватися**:

- а) Головою Організації — у разі виявлення прогалин, застарілих положень або необхідності уточнення стандартів поведінки, за результатами зовнішнього аудиту, моніторингу благодійників або вимог грантових програм, що передбачають впровадження додаткових етичних стандартів;
- б) задіяними особами шляхом подання письмової пропозиції до Голови Організації.

2.5.1. Остаточне рішення про затвердження, зміну або скасування положень Етичного кодексу приймається **Загальними зборами Організації** шляхом голосування у порядку, передбаченому Статутом.

2.5.2. Якщо зміни до Етичного кодексу впливають на **обов'язки конкретних працівників, волонтерів або контрагентів** — зміни набувають чинності **лише після внесення відповідних положень до трудових, цивільних або волонтерських договорів**.

2.6. Усі особи, на яких поширюється дія цього Кодексу, зобов'язані:

- дотримуватись вимог цього Кодексу у щоденній діяльності та під час прийняття рішень;
- утримуватись від будь-яких дій, що можуть створити ризик порушення етичних стандартів або викликати підозру щодо упередженості;
- у разі виникнення сумнівів — звертатися до Голови Організації за роз'ясненнями;
- повідомляти про відомі порушення цього Кодексу відповідно до встановленого порядку.

3. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ, ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ПОЛІТИЧНИМИ СИЛАМИ ТА ДЕПУТАТАМИ

3.1. Для реалізації статутної мети та завдань Організація вибудовує робочі та конструктивні відносини з **органами державної влади/місцевого самоврядування**, а також їх посадовими/службовими особами у межах їх компетенції.

Таке співробітництво може включати:

- **обмін інформацією**, необхідною для ефективного виконання статутних завдань Організації;
- **участь у публічних консультаціях**, робочих групах, дорадчих чи експертних органах, створених при органах державної влади чи місцевого самоврядування, з метою відстоювання та представлення інтересів бенефіціарів Організації;

- **ініціювання діалогу** щодо вдосконалення державної політики, нормативно-правових актів або місцевих програм, що стосуються сфер діяльності Організації;
- **подання заяв (клопотань), пропозицій чи скарг** у межах процедур, передбачених законодавством України;
- **участь у відкритих та прозорих комунікаційних заходах**, спрямованих на інформування органів влади про потреби цільових груп та суспільні виклики, з якими працює Організація.

Взаємодія з політичними силами та депутатами місцевих рад/Верховної Ради України допускається виключно в контексті **просування суспільно корисних ініціатив**, підтримки соціально значущих проєктів чи захисту прав окремих груп осіб, без мети набуття політичного впливу або підтримки конкретної політичної сили чи кандидата.

3.2. Організація не встановлює партнерських відносин, які можуть створити враження надання політичних переваг або участі у політичній боротьбі.

3.3. Організація є аполітичною: не має на меті та не прагне здобути підтримку з боку будь-якої політичної сили/партії, не приймає участь в політичних акціях на підтримку будь-якої політичної сили/партії.

3.4. Організація **забороняє** використання своєї символіки, найменування та будь-яких об'єктів інтелектуальної власності з метою здійснення політичної агітації/діяльності, а також **забороняє** здійснення політичної діяльності у межах статутної діяльності Організації або з використанням її результатів.

У випадках порушення цього положення Організація невідкладно звертається до відповідальних осіб з вимогою припинення такого порушення. Організація також має право **отримати відшкодування** за нанесення шкоди діловій репутації Організації, що пов'язана з політичною діяльністю.

3.5. Організація здійснює статутну діяльність **без мети підтримки конкретних політичних партій та/або осіб, що залучені у політичну діяльність, незалежно від мети діяльності таких партій та осіб.**

4. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ЮРИДИЧНИМИ ОСОБАМИ ПРИВАТНОГО ПРАВА (РЕЗИДЕНТАМИ ТА НЕРЕЗИДЕНТАМИ)

4.1. Організація у взаємовідносинах із юридичними особами приватного права — як резидентами, так і нерезидентами — керується принципами доброчесності, прозорості та відповідальності.

4.1.1. Організація допускає співпрацю з юридичними особами приватного права за умови, що такі суб'єкти:

- **діють відповідально та етично**, мають репутацію надійних партнерів та не пов'язані з діяльністю, що шкодить суспільству;
- **дотримуються прав людини, норм трудової етики, етичних бізнес-практик**, включно з неприйнятністю корупції, дискримінації чи експлуатації;
- **не використовують Організацію** для просування власних політичних, комерційних чи інших інтересів, що виходять за межі дозволеної статутної діяльності;
- **гарантують прозорість походження ресурсів** (матеріальних, фінансових чи інтелектуальних), які можуть бути надані Організації у рамках взаємодії.

4.1.2. Організація не вступає у договірні відносини, якщо така співпраця:

- суперечить чинному законодавству України або принципам і цінностям Організації;
- передбачає взаємодію з фізичними особами — громадянами держави-агресора, або юридичними особами, створеними чи такими, що здійснюють діяльність на території держави-агресора;
- стосується товарів, країною походження яких є Російська Федерація, з урахуванням діючих нормативно-правових обмежень, зокрема, **Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1147 “Про заборону ввезення на митну територію України товарів, що походять з Російської Федерації”**;
- включає в себе майно, яке обмежене або виключене з цивільного обороту, а також майно, що є предметом застави, арешту, перебуває у податковій заставі або стосовно якого тривають спори про право власності;
- пов'язана з фінансуванням, джерело якого походить з кримінальних та/або адміністративних правопорушень, передбачених **Кримінальним кодексом України** чи **Кодексом України про адміністративні правопорушення**;

4.2. Будь-які договори, угоди, меморандуми про співпрацю чи інші формати взаємодії з юридичними особами приватного права укладаються лише після **комплексної оцінки їх потенційних наслідків**, зокрема:

- **етичної допустимості** та відповідності співпраці цінностям Організації;
- **відсутності ризику використання Організації у приватних, політичних або комерційних інтересах** сторонньої юридичної особи;
- **репутаційної безпеки**, включно з перевіркою того, чи не пов'язана потенційна співпраця із діяльністю, що може дискредитувати Організацію або поставити під сумнів її неупередженість;

- **юридичної коректності та правомірності** очікуваної співпраці;
- **пропорційності та доцільності**, тобто відповідності запропонованої взаємодії реальним потребам Організації;
- **прозорості походження ресурсів**, які планує надати інша сторона (фінансових, матеріальних, інформаційних, організаційних чи інших).

Оцінка повинна здійснюватися у спосіб, що гарантує **неупередженість, виваженість**, а також пріоритет **етичних норм над потенційною матеріальною вигодою**.

4.3. Первинна оцінка, аналіз ризиків та ухвалення рішення щодо етичної, репутаційної та правової прийнятності співпраці здійснюється **Головою Організації**, який:

- перевіряє відповідність потенційного партнера цінностям та принципам Організації;
- аналізує інформацію про діяльність, репутацію та добросовісність юридичної особи;
- оцінює можливі **репутаційні, правові та етичні ризики** для Організації;
- враховує можливий **довгостроковий вплив на сталість, автономність і незалежність** Організації.

4.3.1. У разі виникнення сумнівів або потенційних ризиків Голова Організації має право:

- ініціювати додаткову перевірку, включно із залученням третіх осіб;
- ініціювати відмову у співпраці, якщо хоча б один аспект оцінювання викликає етичні чи репутаційні заперечення, **шляхом скликання Загальних зборів Організації з цього питання**.

4.4. Контрагенту забороняється використовувати назву, логотип, публічні матеріали Організації з метою отримання матеріальної та/або нематеріальної вигоди, якщо таке прямо не погоджено Організацією.

5. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ДОНОРАМИ/БЛАГОДІЙНИКАМИ

5.1. Організація постійно шукає фінансування задля реалізації наявних ідей/проектів для цього подає різні грантові заявки та бере участь у відкритих та/або закритих конкурсних відборах.

5.2. Організація не приймає фінансування, яке вимагає з боку Організації порушувати вимоги чинного законодавства України, права та інтереси третіх сторін та/або права та інтереси Організації.

5.3. Організація розглядає донора/благодійника як партнера та будує стосунки на засадах партнерства.

5.4. Організація забезпечує прозоре та цільове використання отриманих коштів, регулярно звітуючи перед донорами/благодійниками про досягнуті результати та використані ресурси у формі та терміни, визначені в договорах з донорами/благодійниками.

5.4.1. У випадку, якщо таке звітування не передбачено договором з донором/благодійником, звітування здійснюється відповідно до внутрішніх (локальних) актів Організації.

5.5. Організація зберігає незалежність у прийнятті рішень та визначенні пріоритетів своєї діяльності, незважаючи на джерела фінансування.

Умови фінансування не можуть суперечити статутній діяльності Організації.

5.7. Організація має право відмовитися від фінансування у разі виявлення, що діяльність донора/благодійника суперечить етичним принципам Організації, або якщо продовження співпраці може зашкодити репутації Організації.

5.8. Відповідальність за пошук фінансування та комунікацію з потенційними донорами/благодійниками покладається на Голову Організації.

6. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З МЕДІА ТА У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

6.1. Організація здійснює постійний моніторинг інформації, що:

- публікується від імені Організації;
- стосується діяльності Організації, її проектів, партнерів, бенефіціарів, донорів;
- може прямо або опосередковано впливати на репутацію, правову позицію або безпеку Організації.

6.1.1. Організація залишає за собою право:

- реагувати на недостовірну, маніпулятивну або таку, що шкодить її репутації, інформацію;
- ініціювати спростування, публічні роз'яснення або інші законні способи захисту ділової репутації.

6.2. Право офіційно висловлювати позицію від імені Організації, коментувати її діяльність, стратегію, проекти, фінансування, партнерства або внутрішні процеси мають виключно:

- Голова Організації;
- інші особи, прямо уповноважені Головою Організації на підставі письмової довіреності, наказу або рішення органу управління.

6.2.1. Будь-які публічні заяви, коментарі або матеріали, що створюють враження офіційної позиції Організації без відповідного уповноваження, вважаються такими, що здійснені з перевищенням повноважень.

6.2.2. Організація не несе відповідальності за висловлювання осіб, які не мали належних повноважень діяти від її імені.

6.3. Члени, члени органів управління, працівники та волонтери Організації можуть надавати коментарі або інтерв'ю представникам медіа **виключно від власного імені**, за умови чіткого та однозначного зазначення, що:

- висловлена позиція є їхньою особистою думкою;
- така позиція не є офіційною позицією Організації;
- відповідні висловлювання не були погоджені з Організацією.

6.3.1. Забороняється використання статусу, назви, символіки або репутації Організації з метою:

- просування особистих політичних, комерційних або ідеологічних поглядів;
- тиску на третіх осіб;
- створення хибного уявлення про підтримку таких поглядів Організацією.

6.4. У процесі взаємодії з медіа забороняється розголошення:

- конфіденційної інформації Організації;
- персональних даних бенефіціарів, працівників, волонтерів, партнерів Організації;
- інформації, що може створити ризики безпеці осіб або проектів.

6.4.1. Розголошення такої інформації допускається лише у випадках, прямо передбачених:

- чинним законодавством України;
- міжнародними зобов'язаннями України;
- внутрішніми (локальними) актами Організації;
- письмовим рішенням уповноваженого органу Організації.

6.5. У разі виникнення кризових ситуацій, зокрема:

- негативних або резонансних публікацій у медіа;
- інформаційних атак, дезінформації або маніпуляцій;
- ситуацій, що можуть призвести до репутаційних, правових або фінансових втрат,

Голова Організації забезпечує невідкладне формування та оприлюднення офіційної позиції Організації.

6.6. Організація здійснює системну взаємодію з медіа шляхом:

- поширення прес-релізів;
- проведення прес-конференцій, брифінгів, публічних заходів;
- надання коментарів щодо обставин діяльності Організації.

6.6.1. Вся інформація, яка поширюється (публікується) Організацією, має бути правдивою та такою, що не створює надмірних правових, репутаційних або безпекових ризиків.

6.7. Поведінка у публічному просторі та соціальних мережах

6.7.1. Задіяні особи Організації зобов'язані утримуватися від будь-яких дій, висловлювань, публікацій, коментарів, репостів, реакцій або інших форм публічної активності, у тому числі у соціальних мережах, месенджерах, блогах, на форумах та інших цифрових або офлайн-платформах, які можуть бути **обґрунтовано пов'язані з Організацією** та:

- здатні завдати шкоди діловій репутації Організації;
- підривають або можуть підривати довіру донорів, бенефіціарів, партнерів, контрагентів або громадськості до Організації;
- створюють ризики для правової позиції, фінансової стабільності або безпеки Організації, її проектів чи пов'язаних осіб.

6.7.2. Під "діями у публічному просторі" у розумінні цього пункту розуміються, зокрема:

- публічні висловлювання щодо суспільно чутливих, конфліктних або поляризуючих тем;
- участь у політичних публічних дискусіях, кампаніях, флешмобах або інформаційних ініціативах;

- поширення контенту, який може бути сприйнятий як такий, що відображає цінності, позицію або підхід Організації;
- використання особистих профілів або майданчиків із зазначенням зв'язку з Організацією або за умов, коли такий зв'язок є очевидним для третіх осіб.

6.7.3. Задіяним особам **категорично забороняється** створювати, поширювати або підтримувати у публічному просторі контент, що:

- містить мову ворожнечі, дискримінаційні висловлювання за будь-якими ознаками;
- включає заклики до насильства, агресії, приниження честі, гідності або ділової репутації осіб чи груп осіб;
- пропагує нетерпимість, переслідування, дегуманізацію або інші форми соціально небезпечної поведінки;
- суперечить загально визнаним стандартам прав людини, етичним принципам або базовим цінностям Організації.

6.7.4. Навіть за відсутності прямої згадки назви, символіки або діяльності Організації, при оцінці дій задіяної особи враховується **об'єктивний зв'язок такої особи з Організацією**, зокрема:

- публічна відомість її статусу як члена, працівника, волонтера або представника Організації;
- попередні публічні згадки про її залученість до діяльності Організації;
- можливість розумного стороннього спостерігача пов'язати висловлювання або дії такої особи з Організацією.

6.7.5. Задіяні особи зобов'язані усвідомлювати, що їхня публічна поведінка може мати **непрямі, але істотні наслідки** для репутації, безпеки та функціонування Організації, і діяти добросовісно, розумно та з належною обачністю.

6.7.6. У разі сумнівів щодо допустимості певних публічних дій або висловлювань, задіяна особа зобов'язана **утриматися від їх вчинення** до отримання роз'яснення від уповноваженого органу або посадової особи Організації.

6.7.7. Рішення щодо притягнення до відповідальності за порушення п. 6.7. Кодексу ухвалюється Головою Організації.

6.8. Заборона протиправної та антидержавної публічної діяльності

6.8.1. Задіяним особам Організації **категорично забороняється** у будь-якій формі та на будь-яких публічних майданчиках, у тому числі через медіа, соціальні мережі, месенджери, блоги, відеохостинги, форуми або інші канали публічної або приватної комунікації:

- здійснювати публічні заклики до розв'язання воєнного конфлікту;
- виготовляти, поширювати або публічно використовувати матеріали, що містять такі заклики;
- підтримувати, схвалювати або нормалізувати агресивну війну як спосіб досягнення політичних, ідеологічних чи інших цілей.

6.8.2. Задіяним особам забороняється виготовлення, поширення, публічне використання або демонстрація, у тому числі у цифровому середовищі:

- символіки комуністичного або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів;
- матеріалів, зображень, музичних творів, гасел, лозунгів або інших об'єктів, що пропагують такі режими або їх ідеологію;
- будь-яких форм глорифікації, романтизації або виправдання злочинів, вчинених такими режимами, крім випадків, прямо передбачених чинним законодавством України (зокрема, у науковому, освітньому, музейному або дослідницькому контексті).

6.8.3. Забороняється виправдовування, визнання правомірною, заперечення або перекручення фактів збройної агресії Російської Федерації проти України, зокрема, шляхом:

- представлення збройної агресії як «внутрішнього конфлікту» або «громадянської війни»;
- заперечення тимчасової окупації частини території України;
- поширення нарративів, що знімають відповідальність із держави-агресора;
- глорифікації осіб, збройних формувань, окупаційних адміністрацій або інших структур, пов'язаних зі збройною агресією Російської Федерації проти України.

Заборона, встановлена цим пунктом, поширюється незалежно від того:

- чи здійснюються відповідні дії від імені Організації або від власного імені задіяної особи;
- чи містить відповідний контент пряму згадку Організації;
- чи позиціонується така діяльність як «особиста думка», «приватна сторінка» або «позаслужбова активність».

При оцінці дій враховується **об'єктивний зв'язок задіяної особи з Організацією** та можливість асоціювання її публічної поведінки з діяльністю або репутацією Організації.

6.8.4. Вчинення дій, заборонених **п. 6.8.3. Кодексу**, розглядається Організацією як грубе порушення внутрішніх документів і може бути підставою для:

- негайного припинення співпраці у разі, якщо це не суперечить чинному законодавству України та умовам договору з задіяною особою;
- застосування внутрішніх дисциплінарних або організаційних заходів у межах чинного законодавства України;
- повідомлення правоохоронних органів у випадках, передбачених чинним законодавством України.

6.9. Якщо Організація та/або її задіяна особа виявляє помилку у публічній комунікації, вона забезпечує корекцію/уточнення у розумний строк та у формі, пропорційній охопленню первинного повідомлення.

7. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ІЗ БЕНЕФІЦІАРАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЦІЛЬОВИМИ ГРУПАМИ

7.1. Працівники, члени Організації, члени органів управління Організації, волонтери, які працюють з бенефіціарами, повинні:

- поважати права та інтереси бенефіціарів - фізичних та/або юридичних осіб незалежно від будь-яких ознак.
- дотримуватися політики конфіденційності щодо інформації про людину у будь-яких випадках, окрім тих, коли сама людина надала свою згоду передавати цю інформацію іншим особам, або ж за рішенням суду.

7.2. Організація застосовує комплексний підхід до визначення та задоволення потреб бенефіціарів, враховуючи їх індивідуальні особливості, культурний контекст та життєві обставини.

7.3. Організація забезпечує рівний доступ до своїх послуг та ресурсів для всіх бенефіціарів, незалежно від віку, статі, етнічної приналежності, соціального статусу, віросповідання, сексуальної орієнтації, гендерної ідентичності, політичних переконань, наявності інвалідності чи інших ознак з урахуванням вимог **Закону України "Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні" від 06.09.2012 №5207-VI**.

7.4. Члени, члени органів управління, працівники та волонтери Організації зобов'язані уникати будь-яких форм експлуатації бенефіціарів, включаючи фінансову, трудову чи сексуальну.

7.5. Члени, члени органів управління, працівники та волонтери Організації повинні дотримуватися професійних меж у стосунках з бенефіціарами як під час робочого часу, так і поза ним та комунікувати виключно з питань, що пов'язані з наданням допомоги бенефіціарам.

7.6. Організація забороняє використання таких практик залучення бенефіціарів та надання їм правової допомоги:

- агресивна або нав'язлива реклама правової допомоги;
- поширення **завідомо неправдивої, неперевіреної або маніпулятивної інформації**;
- перебільшення або спотворення юридичних **ризиків** для потенційних бенефіціарів;
- гарантування **певного результату** правової допомоги без правових підстав;
- поширення інформації, що **дискредитує інших фізичних або юридичних осіб, що надають правову допомогу**, у тому числі державні чи комерційні організації, адвокатів або юристів;
- використання **неправомірно отриманих персональних даних** або контактної інформації осіб без їх згоди;
- вимагання коштів або будь-яких інших вигод в обмін на допомогу, що надається на благодійних засадах.

7.6.1. Організація не вдається до прихованого, непрозорого збору запитів на правову допомогу або спроб маніпуляції емоційним станом бенефіціарів з метою стимулювання їх звернення.

7.7. Будь-які інформаційні матеріали, повідомлення, спрямовані на інформування потенційних бенефіціарів:

- мають ґрунтуватися на **фактах**, бути **достовірними, ясними та зрозумілими**;
- мають чітко вказувати, що Організація не гарантує **автоматичного позитивного результату**, а забезпечує якісну, правомірну і фахову правову підтримку;
- мають містити чіткі вимоги до бенефіціарів, якщо допомога надається цільово на благодійних засадах.

7.7.1. У разі проведення просвітницької діяльності, Організація утримується від форм комунікації, які можуть створити у бенефіціара **ілюзію негайної юридичної загрози**, якщо вона не підтверджена об'єктивними факторами.

7.8. Організація дотримується принципів **поваги, партнерства та недопущення знецінення ділової репутації** інших фізичних чи юридичних осіб, які здійснюють правову допомогу.

7.8.1. У своїй публічній діяльності Організація не порівнює свою ефективність чи якість правової допомоги з іншими фізичними чи юридичними особами, що здійснюють надання правової допомоги, **у принизливій або зневажливій формі**, а також **не формує у бенефіціарів недовіру до таких осіб без правових підстав**.

7.9. Організація забезпечує надання правової допомоги безоплатно виключно у випадках залучення фінансування з боку благодійників та/або інших третіх осіб та виключно у межах Статуту Організації.

Організація залишає за собою право здійснювати підприємницьку діяльність безпосередньо відповідно до вимог ЗУ №4572 та чинного законодавства України.

7.10. Якщо у межах надання правової допомоги виникає потреба у фінансуванні **супутніх витрат**, що не є послугами Організації (наприклад: судовий збір, витрати на нотаріальні послуги, переклади тощо), Організація:

- попередньо інформує бенефіціара про вказані витрати;
- за наявності фінансування може самостійно їх покривати;
- ніколи не справляє з бенефіціара оплату **на користь Організації** для покриття таких витрат.

7.11. З метою забезпечення законності, етичності та безпеки своєї діяльності, Організація залишає за собою право здійснювати попередню **перевірку бенефіціарів** (фізичних та/або юридичних осіб), які звертаються за правовою допомогою, у тому числі шляхом аналізу публічних джерел, інформації з відкритих реєстрів, надання запитів про надання додаткової інформації та документів.

7.12. Організація має право **відмовити у наданні правової допомоги або припинити її надання на будь-якому етапі співпраці з бенефіціаром**, якщо запит, обставини справи або поведінка бенефіціара містять ознаки хоча б однієї з таких підстав:

7.12.1. Невідповідність запиту, справи або дій бенефіціара вимогам чинного законодавства України, міжнародним зобов'язанням України, а також принципам, цілям, цінностям і статутній діяльності Організації, зокрема у сферах дотримання прав людини, антикорупційної відповідальності та недискримінації.

7.12.2. Наявність або ймовірність взаємодії:

- з громадянами держави-агресора;
- з юридичними особами, зареєстрованими або створеними на території держави-агресора;
- з юридичними чи фізичними особами, які здійснюють господарську діяльність на території держави-агресора.

7.12.3. Зв'язок справи з товарами походженням з Російської Федерації, ввезення яких заборонено відповідно до **постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1147 «Про заборону ввезення на митну територію України товарів, що походять з Російської Федерації»**.

7.12.4. Наявність ознак фінансування, прямо або опосередковано пов'язаного з кримінальними чи адміністративними правопорушеннями, що підпадають під дію **Кримінального кодексу України або Кодексу України про адміністративні правопорушення**.

7.12.5. Участь у справі або пов'язаність з нею суб'єктів, щодо яких застосовано санкції відповідно до **Закону України «Про санкції» від 14.08.2014 № 1644-VII**.

7.12.6. Пов'язаність справи з особами, які:

- були притягнуті до кримінальної відповідальності за правопорушення у сфері національної безпеки або громадської безпеки;
- вчинили корупційні правопорушення або інші правопорушення, пов'язані з корупцією;
- мають ознаки порушення вимог **Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 р. №361-IX**.

7.12.7. Надання бенефіціаром недостовірної, неповної або оманливої інформації, яка істотно вплинула або могла вплинути на рішення про надання правової допомоги.

7.12.8. Виявлення ознак порушення норм міжнародного гуманітарного права або ризику втягнення Організації у політичну чи комерційну діяльність поза межами її статутної діяльності.

7.12.9. Зловживання статусом бенефіціара, зокрема:

- використання наданої правової допомоги не за призначенням;
- систематичне ухилення від взаємодії з представниками Організації;
- образлива, агресивна або дискримінаційна поведінка щодо представників Організації чи інших бенефіціарів.

7.12.10. Виникнення або ймовірність виникнення репутаційних, правових чи фінансових ризиків для Організації, її благодійників, партнерів, членів або для сталої реалізації грантових чи благодійних програм.

7.12.11. Висунення бенефіціаром вимог, що виходять за межі сфер правової допомоги, визначених Статутом Організації або її проектними зобов'язаннями.

7.12.12. Неможливість подальшого надання правової допомоги у зв'язку з втратою контакту з бенефіціаром, його небажанням взаємодіяти або відмовою від послуг, що надаються Організацією.

7.13. Рішення про **відмову у наданні правової допомоги** або **припинення її надання** приймається **індивідуально Головою Організації** з урахуванням обставин конкретної справи, наявних ризиків та інтересів Організації.

У разі прийняття такого рішення Організація, за можливості та за відсутності правових обмежень, може:

- поінформувати бенефіціара про припинення співпраці;
- сприяти перенаправленню бенефіціара до іншої фізичної або юридичної особи, яка надає правову допомогу, з урахуванням інтересів бенефіціара та вимог законодавства України;
- дотримуватись принципу безперервності ведення справи шляхом передачі необхідної інформації новому надавачу правової допомоги за умови згоди бенефіціара та у межах, дозволених законом.

8. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ЧЛЕНІВ КОМАНДИ

8.1. Працівникам, членам Організації та членам органів управління Організації, волонтерам Організації категорично забороняється:

- дискримінація будь-якої людини за ознаками статі, раси, етнічної групи, сексуальної орієнтації, віросповідання, віку, професійного статусу, матеріального становища, фізичного розвитку та політичних переконань, інших ознак;
- відвідувати офіс та залишатися у робочому приміщенні у нетверезому стані або у стані наркотичного чи токсичного сп'яніння;
- куріння, вживання спиртних напоїв, наркотичних або токсичних речовин у робочому приміщенні та/або під час проведення заходів;
- непристойна поведінка, яка суперечить етичним нормам або правилам поведінки у громадських місцях;
- поширення конфіденційності інформації, яка була отримана в Організації;
- використання службового приміщення в особистих цілях;
- дії від імені керівництва або органів управління Організації без уповноваження на це керівництва Організації;
- жорстока, агресивна, руйнівна поведінка, крадіжки та сексуальні домагання з будь якої сторони;
- підбурення до конфліктних ситуацій чи бійок;

8.2. Члени, працівники, волонтери Організації зобов'язані:

- ставитися з повагою до колег, бенефіціарів та партнерів;
- ефективно використовувати робочий час для виконання задач, пов'язаних із діяльністю Організації;
- сприяти створенню позитивної робочої атмосфери;
- дотримуватися ділового стилю спілкування;
- виконувати взяті на себе зобов'язання у визначені терміни;.

8.3. На членів, членів органів управління, працівників, волонтерів Організації покладається обов'язок повідомляти Загальні збори та/або Голову Організації про відомі їм факти порушення цього Етичного кодексу.

8.4. При використанні матеріальних та інформаційних ресурсів Організації члени, працівники, волонтери зобов'язані:

- використовувати їх виключно для виконання завдань, пов'язаних із діяльністю Організації;
- дбайливо ставитися до майна Організації;
- повідомляти про пошкодження або втрату майна уповноважену особу.

8.5. При виконанні завдань у режимі віддаленої роботи члени, працівники, волонтери Організації зобов'язані:

- дотримуватися узгоджених термінів і графіків;
- забезпечувати захист конфіденційної інформації та персональних даних при роботі з електронними документами;
- бути доступними для комунікації у визначений час.

8.6. Конфлікти, що виникають між членами, працівниками, волонтерами Організації, вирішуються шляхом:

- безпосереднього діалогу між сторонами конфлікту;
- за участі Голови як медіатора;
- на засіданні Загальних зборів у випадку неможливості досягнення компромісу;
- в судовому порядку на загальних засадах.

9. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОРУШЕННЯ ПОЛОЖЕНЬ ЕТИЧНОГО КОДЕКСУ

9.1. Задіяні особи та інші особи, на яких поширюється дія цього Кодексу, зобов'язані повідомляти про будь-які відомі їм факти порушення його положень.

Повідомлення здійснюється з метою своєчасного реагування, запобігання шкоді репутації, діяльності та авторитету Організації або інших неправомірних дій.

Повідомлення про порушення може стосуватися як внутрішнього рівня (члени Організації, працівники, волонтери, члени органів управління), так і зовнішнього рівня (благодійники, контрагенти, інші особи, що взаємодіють з Організацією).

Забороняється будь-яка форма прямого або непрямого переслідування, тиску, дискримінації чи створення несприятливих умов щодо особи, яка добросовісно повідомила про порушення цього Кодексу, незалежно від результатів перевірки такого повідомлення.

9.2. Задіяні особи зобов'язані повідомляти про порушення не пізніше **48 (сорока восьми) годин** з моменту отримання інформації або виявлення обставин порушення.

9.3. Інші особи, що не є задіяними, мають право подати повідомлення про порушення у встановленому цим Кодексом порядку.

9.4. Неподання або несвоєчасне подання повідомлення задіяною особою, якщо вона знала або повинна була знати про порушення, розглядається як порушення Етичного кодексу та може тягнути за собою **дисциплінарну або іншу відповідальність** згідно з положеннями цього Кодексу та чинного законодавства України.

9.5. Повідомлення про порушення подається у **довільній письмовій формі** і має містити:

- дату, час та місце виявлення або отримання інформації про порушення;
- детальний опис факту порушення, обставин та поведінки осіб, причетних до події;
- дані особи, що подає повідомлення (прізвище, ім'я, посада або форма залучення до діяльності Організації), якщо особа не бажає залишатися анонімною;
- наявні докази або документи, що підтверджують повідомлену інформацію.

9.6. Повідомлення подається на ім'я Голови Організації або уповноваженої ним особи, або іншого відповідального за розгляд таких повідомлень одним із таких способів:

- особисто, шляхом подачі підписаного документа уповноваженій особі;
- електронною поштою, з використанням офіційної адреси Організації та електронного підпису (за наявності);
- через внутрішні канали комунікації Організації, включаючи спеціальні форми зворотного зв'язку, онлайн-сервіси або інші сертифіковані засоби.

9.7. Жодна особа не може бути притягнута до будь-якого виду відповідальності за повідомлення про порушення цього Кодексу у порядку, передбаченому цим розділом, за умови, що повідомлення подано добросовісно і без умисного надання недостовірної інформації.

Організація забезпечує конфіденційність інформації та, за можливості, анонімність особи-автора повідомлення.

9.8. Голова Організації зобов'язаний розглянути повідомлення у розумні строки, перевірити викладені факти, притягнути до відповідальності винних осіб та за необхідності вжити відповідних заходів для усунення порушень.

9.9. Результати розгляду повідомлення доводяться до відома особи-автора та інших зацікавлених сторін відповідно до внутрішніх процедур Організації.

10. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПОЛОЖЕНЬ ЕТИЧНОГО КОДЕКСУ

10.1. Особи, що визначені у **межах цього Етичного кодексу**, несуть відповідальність, передбачену чинним законодавством України, за дотримання принципів і вимог цього Положення, а також за дії (бездіяльність) підлеглих їм осіб, що порушують ці принципи і вимоги.

10.2. Залежно від статусу особи та виду порушення, особи, винні в недотриманні цього **Етичного кодексу**, можуть бути притягнуті Організацією до:

- **дисциплінарної відповідальності** — у формі догани або звільнення;
- **матеріальної (цивільно-правової) відповідальності** — шляхом відшкодування завданої Організацією шкоди або упущеної вигоди;
- **внутрішньо-організаційних заходів впливу**, передбачених Статутом Організації.

10.3. Спеціальні види відповідальності для окремих категорій осіб

10.3.1. **Члени Організації** несуть відповідальність за порушення цього **Етичного кодексу** шляхом застосування одного або декількох із таких заходів впливу:

- усне зауваження
- письмове попередження;
- позбавлення символічних відзнак, що передбачені Статутом, за рішенням Загальних зборів Організації;
- виключення з Організації за рішенням Загальних зборів Організації.

10.3.2. **Члени органів управління Організації** (Голова Організації, інші посадові особи у випадку їх призначення) можуть бути піддані таким заходам:

- усне зауваження
- письмове попередження;
- дострокове припинення повноважень або відкликання з посади.

10.3.3. **Працівники Організації** притягуються до відповідальності відповідно до норм трудового законодавства України та внутрішніх документів Організації, зокрема шляхом:

- догани;
- інші види відповідальності, якщо вони передбачаються трудовим законодавством України.

10.3.4. **Волонтери Організації** у разі встановлення порушення можуть бути піддані таким заходам:

- усне зауваження
- письмове попередження;
- обмеження участі в окремих заходах чи програмах;
- призупинення або припинення волонтерської діяльності;
- розірвання волонтерського договору.

10.3.5. **Контрагенти**, можуть зазнати таких наслідків:

- письмова вимога усунути порушення або його наслідки;
- тимчасове обмеження співпраці;
- одностороннє припинення або розірвання договору;
- включення до внутрішнього переліку ненадійних контрагентів;
- пред'явлення вимоги про відшкодування завданих збитків.

10.3.6. **Бенефіціари (одержувачі допомоги чи підтримки)** можуть бути піддані таким заходам:

- усне зауваження
- письмове попередження;
- обмеження співпраці з конкретним бенефіціаром, за виключенням випадків, коли це порушує вимоги благодійника.

10.4. Застосування заходів відповідальності не звільняє відповідних осіб від обов'язку усунути наслідки порушення або сприяти їх усуненню.

10.5. Заходи впливу визначаються з урахуванням: тяжкості порушення, наслідків, умислу/необережності, повторюваності, співпраці під час перевірки та вжитих кроків для усунення шкоди.

10.6. Особі, щодо якої розглядається питання відповідальності, надається можливість надати пояснення та матеріали.

Рішення може бути переглянуте Загальними зборами у разі нових істотних обставин або процедурних порушень під час розгляду.

10.7. Окрім санкцій, Організація може застосовувати відновлювальні заходи: вибачення, навчання, медіацію, відшкодування шкоди, обмеження доступів/ролей, коригування процедур.